

ชื่อโครงการ กรุงเทพฯ เมืองอาหารปลอดภัย
หน่วยงานที่รับผิดชอบ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ สำนักงานเขตดินแดง
ปีงบประมาณ ๒๕๖๐

หลักการและเหตุผล

กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการตามโครงการกรุงเทพฯ เมืองอาหารปลอดภัย นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้นมา ในภาพรวมพบว่าสถานการณ์ความปลอดภัยด้านอาหารมีแนวโน้มลดลง โดยสถิติการปนเปื้อนทั้งสารเคมีอันตรายและเชื้อโรคที่ก่อให้เกิดโรกระบบทางเดินอาหารในปี ๒๕๕๒ – ๒๕๕๗ พบร้อยละ ๓.๖, ๖.๒, ๘.๐, ๔.๘, ๒.๙ และ ๓.๔ ตามลำดับ และลดลงเหลือร้อยละ ๒.๔ ในปี ๒๕๕๘ โดยพบว่าสาเหตุหลักคือ การปนเปื้อนด้านจุลินทรีย์ สอดคล้องกับอัตราป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันต่อแสนประชากรในกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่ามีแนวโน้มลดลงเช่นกัน โดยพบว่าในปี ๒๕๕๖ พบอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน เท่ากับ ๗๐๘.๙๖ และในปี ๒๕๕๗ พบอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ๕๖๗.๕๔ อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าสถานการณ์ความปลอดภัยด้านอาหารและอัตราป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันในกรุงเทพมหานครจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่เพื่อให้การดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัยในกรุงเทพมหานครมีความยั่งยืนและเกิดประโยชน์ต่อชาวกรุงเทพมหานครอย่างสูงสุด

สำนักงานเขตดินแดงจึงได้จัดทำโครงการกรุงเทพฯ เมืองอาหารปลอดภัย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ขึ้น ภายใต้แผนยุทธศาสตร์กรุงเทพฯ เมืองอาหารปลอดภัย ทั้งนี้ เพื่อกำหนดกรอบและทิศทางในการดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัยให้มีความต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้ตื่นตัวและตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยของประชาชนและนักท่องเที่ยว รวมทั้งผู้ที่มาพักอาศัยให้ได้รับการคุ้มครองสุขภาพจากการบริโภคอาหารปลอดภัย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปรับปรุง ยกระดับมาตรฐานด้านสุขลักษณะการจำหน่ายอาหารในสถานประกอบการอาหาร
๒. เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์และวิสัยทัศน์ด้านอาหารปลอดภัยให้กว้างไกลและเหมาะสมกับสถานการณ์ และพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้เพื่อคุณภาพงานด้านอาหารปลอดภัย
๓. เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ จิตสำนึกและความร่วมมือขององค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไปในเรื่องอาหารปลอดภัย
๔. เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค และสร้างความมั่นใจในการบริโภคอาหารที่สะอาดปลอดภัย

เป้าหมาย

- ร้านอาหาร	จำนวน ๒๓๐	แห่ง
- สถานศึกษา	จำนวน ๒๓	แห่ง
- ตลาด	จำนวน ๗	แห่ง
- ซูเปอร์มาร์เก็ต	จำนวน ๔	แห่ง
- มินิมาร์ท	จำนวน ๘๐	แห่ง

๑. ร้อยละ ๙๐ ของตัวอย่างอาหารที่ได้รับการสุ่มตรวจ ตรวจไม่พบการปนเปื้อนเชื้อโรคหรือสารพิษ
๒. ร้อยละ ๖๐ ความสำเร็จในการส่งเสริมให้สถานประกอบการอาหารมีการพัฒนาผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารปลอดภัยของกรุงเทพมหานคร ระดับดี
๓. ร้อยละ ๒๕ ของผู้ประกอบการ/ผู้จัดการ/ผู้สัมนาอาหาร ผ่านการอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหารหรือผ่านการทดสอบความรู้ด้านสุขาภิบาลอาหาร

ขั้นตอนดำเนินงาน

๑. จัดทำแผนปฏิบัติงาน และดำเนินการตรวจวิเคราะห์ หากการปนเปื้อนในอาหาร ตามสถานที่เป้าหมาย ได้แก่ ร้านอาหาร สถานที่สะสมอาหาร ตลาด และร้านอาหารในโรงเรียน
 - ๑.๑ การตรวจวิเคราะห์ภาคสนาม เป็นการตรวจวิเคราะห์เบื้องต้นด้วยชุดทดสอบภาคสนาม (Test Kit) เพื่อการตรวจหาสารเคมีปนเปื้อนในอาหาร โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล และอาสาสมัครฯ แล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม
 - ๑.๒ การตรวจวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ เก็บตัวอย่างส่งกองชันสูตรสาธารณสุข กรณีตรวจยืนยันผล
 - ๑.๓ รายงานผลการตรวจให้กองสุขาภิบาลอาหาร สำนักอนามัยตามแบบฟอร์มที่กำหนด
๒. จัดอบรมอาสาสมัครอาหารปลอดภัย พร้อมทั้งรับอาสาสมัครอาหารปลอดภัย
๓. ตรวจประเมินด้านสุขลักษณะและแนะนำเพื่อการพัฒนาการสุขาภิบาลอาหารแก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ร้านอาหาร สถานที่สะสมอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหารริมบาทวิถี ตลาด และร้านอาหารในโรงเรียน

ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์พัฒนาของแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๑๒ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนากรุงเทพมหานคร ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาสุขาภิบาลและสร้างสังคมแห่งสุขภาวะ กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัยและสนับสนุนแผนปฏิบัติการชาดดินแดงในยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่สอดคล้องกัน

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๕๙ – กันยายน ๒๕๖๐

งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐ แผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม งานควบคุมอนามัย หมวดรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายโครงการกรุงเทพฯ เมืองอาหารปลอดภัย จำนวน ๘๙,๐๐๐.- บาท (แปดหมื่นเก้าพันบาทถ้วน)

๑. ค่าจัดซื้อตัวอย่างอาหารจากกลุ่มเป้าหมาย (สถานประกอบการจำหน่ายอาหาร) เพื่อตรวจวิเคราะห์ทางด้านเคมีและด้านจุลชีววิทยา ตัวอย่างละไม่เกิน ๓๐ บาท ดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐

- สถานที่จำหน่ายอาหาร (๗๐๐ ตัวอย่าง x ๓๐ บาท)	เป็นเงิน ๒๑,๐๐๐.- บาท
- ตลาด (๑๕๐ ตัวอย่าง x ๓๐ บาท)	เป็นเงิน ๔,๕๐๐.- บาท
- ร้านอาหารในโรงเรียน (๑๐๐ ตัวอย่าง x ๓๐ บาท)	เป็นเงิน ๓,๐๐๐.- บาท
- ซูเปอร์มาร์เก็ต และ คอนวีเนียนสโตร์	เป็นเงิน ๒,๐๐๐.- บาท

รวมเป็นเงิน ๓๐,๕๐๐.- บาท (สามหมื่นห้าร้อยบาทถ้วน)

๒. ค่าอาหารทำการนอกเวลาราชการของข้าราชการและลูกจ้าง ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ สำนักงานเขตดินแดง ทำการตรวจสอบความปลอดภัยอาหารทั้งด้านกายภาพ เคมี และชีววิทยา และบันทึกข้อมูลรายงานสถิติต่างๆ จำนวน ๑๗ คน โดยสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ วันละ ๔ ชั่วโมง ออกปฏิบัติงานจำนวน ๕ คน เป็นระยะเวลา ๓๐ วัน ในวันเวลาราชการปกติ ระหว่างเวลา ๑๗.๐๐ – ๒๑.๐๐ น. ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐

(๕ คน x ๔ ชั่วโมง x ๕๐ บาท x ๓๐ วัน) เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐.- บาท

รวมเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐.- บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

๓. ค่าตอบแทนสำหรับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้ข้าราชการฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ จำนวน ๗ คน ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการในวันราชการและวันหยุดราชการ สับเปลี่ยนหมุนเวียนกัน วันละ ๓ คน และให้ลูกจ้างฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ จำนวน ๒ คน ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการในวันราชการและวันหยุดราชการ สับเปลี่ยนหมุนเวียนกัน วันละ ๑ คน ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการในวันราชการและวันหยุดราชการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙ – เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๗.๐๐ น. – ๒๑.๐๐ น. จำนวน ๑๐ ครั้ง

๑. นักวิชาการสุขภาพ จำนวน ๒ คน
(๒๐๐ บาท x ๒ คน x ๔ ชั่วโมง x ๑๐ ครั้ง)	เป็นเงิน ๑๖,๐๐๐.- บาท
๒. เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข จำนวน ๑ คน
(๑๒๕ บาท x ๑ คน x ๔ ชั่วโมง x ๑๐ ครั้ง)	เป็นเงิน ๕,๐๐๐.- บาท
๓. พนักงานขับรถยนต์ จำนวน ๑ คน
(๗๕ บาท x ๑ คน x ๔ ชั่วโมง x ๑๐ ครั้ง)	เป็นเงิน ๓,๐๐๐.- บาท

รวมเป็นเงิน ๒๔,๐๐๐.- บาท (สองหมื่นสี่พันบาทถ้วน)

/ ค่าดำเนิน...

๕. ค่าดำเนินการกิจกรรมเครือข่ายการสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน ดำเนินการตั้งแต่เดือน ตุลาคม ๒๕๕๙ - เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ เป็นเงิน ๔,๕๐๐.- บาท (สี่พันห้าร้อยบาทถ้วน)
- ค่าจัดประชุมเครือข่ายงานสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๒๕ x ๑ ครั้ง x ๑๘๐ คน) เป็นเงิน ๔,๕๐๐.- บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘๙,๐๐๐.- บาท (แปดหมื่นเก้าพันบาทถ้วน)

ทั้งนี้ ให้ถัวเฉลี่ยจ่ายทุกรายการตามความเป็นจริงในกรณียอดโดยยอดหนึ่งไม่เพียงพอ แต่ไม่เกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ

ปัญหาอุปสรรค

๑. ไม่สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดได้ เนื่องจากมีนโยบายเร่งด่วนต้องปฏิบัติ
๒. ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ และไม่ตระหนักถึงสิทธิของผู้บริโภค ที่มีสิทธิในการเลือกซื้ออาหาร เพื่อให้บริโภคอาหารที่ปลอดภัย
๓. ผู้ประกอบการด้านอาหารไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการปรับปรุงด้านสุขลักษณะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ประชาชนได้บริโภคอาหารที่สะอาด ปลอดภัย มีทางเลือกในการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย
๒. ผู้ประกอบการและประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร และมีความเข้าใจ เกิดจิตสำนึก และรับผิดชอบต่อผู้บริโภคในการประกอบปรุงอาหารจำหน่ายที่ปลอดภัย
๓. เกิดเครือข่ายในการเฝ้าระวังเรื่องการสุขาภิบาลอาหารในพื้นที่เขตดินแดง

การประเมินผล

- เป้าหมาย
- วัตถุประสงค์
๑. ร้อยละของสถานที่จำหน่ายอาหารประเภทต่างๆ ได้รับการพัฒนาด้านสุขาภิบาลได้ตาม
 ๒. ร้อยละของอาหารได้รับการสุ่มตรวจได้มาตรฐานด้านความปลอดภัยตามเป้าหมาย และ

ลงชื่อ.....*Kanya Nak*.....ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวกัญญา นาคอ่อน)

นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตดินแดง

ลงชื่อ.....*Asi*.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นางสาวไศศรี หิรัญประเสริฐวุฒิ)

ผู้อำนวยการเขตดินแดง